

مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده برجسته کودک‌ونوجوان، با اشاره به تأثیرهای عمیق قصه‌گویی بر رشد ذهنی، مهارت‌های ارتباطی و پرورش عاطفی کودکان، بر اهمیت استمرار جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی تأکید کرد و تشکیل آکادمی قصه‌گویی در کشور را ضروری دانست.

وی همزمان با برگزاری بیست‌وششمین جشنواره

ضرورت تشکیل آکادمی قصه‌گویی در ایران

ارتباط عاطفی بین کودک و قصه‌گو دانست و افزود: بزرگ‌تراها همیشه نگرانند که فضای دیجیتال، کتاب و قصه را از بچه‌ها بگیرد؛ اما با وجود جذابیت این ابزارها، آنها نمی‌توانند احساس و عاطفه واقعی را منتقل کنند. ما باید قصه‌گویی را به‌روز و به جذابیت‌های دنیای دیجیتال توجه کنیم، اما از این سنت ارزشمند غافل نشویم.

بین‌المللی قصه‌گویی در یزد گفت: قصه‌گویی، نخستین تأثیرش این است که بچه‌ها را از عالم واقعی به دنیای خیال می‌برد؛ جایی که کودک در ذهن خود جهانی تازه برای داستان می‌سازد. این روند، علاوه بر تقویت تخیل، مهارت شنیداری، گویایی، گنجینه واژگان و توانایی انتقال مفاهیم در کودکان را افزایش می‌دهد.

او یکی از مهم‌ترین دستاوردهای قصه‌گویی را ایجاد

انقلاب از نگاه عکاس فرانسوی

سیدعباس میرهاشمی در گفت‌وگو با «جام جم» می‌گوید نمایشگاه «یادداشت‌های یک دوربین» فرصتی برای مخاطبان است تا به روایت‌های کمتر دیده‌شده از انقلاب اسلامی دست یابند

«یادداشت‌های یک دوربین» مجموعه‌عکس‌های میشل ستبون از روزهای انقلاب اسلامی است که از روز گذشته (بیست‌ونهم بهمن‌ماه) در جریان برگزاری هفدهمین جشنواره تجسمی فجر، با همراهی انجمن عکاسان انقلاب و دفاع‌مقدس در فرهنگسرای نیاوران به نمایش درآمده و تا ششم اسفندماه نیز ادامه دارد. این نمایشگاه مشتمل بر ۷۰ عکس از رویدادها و تظاهرات سال ۵۷ تا دهه فجر و پیروزی انقلاب در تهران است که توسط این عکاس به تصویر کشیده شده و سیدعباس میرهاشمی، نماینده‌گردان آن را به‌عهده دارد. با او درباره جزئیات بیشتر این نمایشگاه به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

می‌نشینند و مخاطب می‌تواند برداشت تصویری خود را از موضوع داشته باشد.

این امکان است درباره دلیل به‌نمایش درآمدن این مجموعه عکس هم توضیح دهید.

پیش از هر چیز باید بشاره کنم که این مجموعه، در سال‌های گذشته هم به نمایش درآمده بود. اصولاً تمام عکس‌هایی که در دوره انقلاب توسط عکاسان داخلی و خارجی گرفته شده است، تا امروز به مناسبت‌های مختلف به نمایش درآمده و عکسی که در این زمینه دیده‌نشده، نداریم. مهم‌ترین نکته این است که هرکدام از این عکس‌ها با توجه به زاویه دید عکاس و قرارگرفتن او در موقعیت‌های مختلف، منتخب هستند و روایت خاص خود را نسبت به انقلاب دارند. درباره ستبون هم همین‌طور است و از آنجاکه شکل ارائه این عکس‌ها متفاوت است، اطمینان دارم تماشای آن برای مخاطبان خالی از لطف نخواهد بود.

مهم‌ترین مؤلفه این عکس‌ها از دیدگاه شما چیست؟

میشل ستبون ازجمله عکاسانی است که به قول خودش این شانس را داشته تا هنگام وقوع اتفاقات بزرگ بین‌المللی در سطح جهان، در آن نقطه حاضر شود و به عکاسی بپردازد. آموذش‌های او در سال ۵۷ به ایران، این فرصت را برایش فراهم کرده است تا عکس‌های منحصربه‌فردی را از روزهای پیروزی انقلاب ثبت کند. وقتی مجموعه‌عکس‌های او را دیدیم به این نتیجه رسیدیم که می‌شود در قالب

با وجود این‌که روزهای برگزاری جشنواره تجسمی فجر می‌توانست فرصت مغتنمی برای نمایش آثار عکاسان داخلی از روزهای انقلاب باشد، چرا تصمیم گرفتید مجموعه‌ای از آثار یک عکاس خارجی را به‌نمایش بگذارید؟

واقعیت این است که چند موضوع برای این بخش پیشنهاد شد، ولی پژوهش درباره هرکدام از آنها نیازمند زمان بود. در نتیجه تصمیم گرفتیم این مجموعه عکس را که آماده‌تر از دیگر مجموعه‌ها بود به نمایش بگذاریم. البته من هم با شما موافقم که اگر زمان بیشتری در اختیار داشتیم، می‌توانستیم از مجموعه عکاسان داخلی که سهم بسزایی در ثبت تصاویر روزهای انقلاب داشته‌اند بهره بگیریم. چه‌بسا معتقدم حتی با کنکاش و پژوهش بیشتر می‌توانستیم در این حیطه به عکس‌های کم‌تر دیده‌شده و حتی دیده‌نشده هم از عکاسان خودمان برسیم که امیدوارم در فرصت‌های بعدی این مسأله میسر شود.

از آنجاکه نمایشگاه‌گردانی و انتخاب عکس‌های این نمایشگاه به عهده شما بود چه معیاری برای انتخاب این آثار در نظر داشتید؟

بیشتر به دنبال این بودم که روایت موجز و کاملی را ارائه کنم و با توجه به فرازها و موقعیت‌های مختلفی که در دوره انقلاب وجود داشته است، سعی کردم اهم موضوع را در قالب ۷۰ عکس از آثار او به نمایش بگذارم. تمام عکس‌هایی که در این نمایشگاه روی دیوار رفته‌اند، به‌احاط نحوه ارائه، راحت‌تر در ذهن

یک نمایشگاه آن را در معرض دید عموم قرار داد. از این رو به اسکن، روتوش و در نهایت آماده‌سازی این آثار برای بخش نمایشگاهی پرداختیم. در تک‌تک عکس‌های ستبون می‌شود روزهای مختلفی که طی آن دوران سپری شد را مشاهده کرد. به بیان ساده‌تر، او به‌عنوان یک عکاس خارجی، نگاه و روایت خاص خود را نسبت به موضوعی چون انقلاب داشته و همین مسأله می‌تواند عامل جذابیت این عکب‌ها نزد مخاطبان شود.

در سال‌های اخیر توجه به مسأله اقتصاد هنر، فرهنگ‌سازی خرید آثار هنری از سوی عامه مردم را به دنبال داشته است. امروز دیگر اغلب مردم به این نتیجه رسیده‌اند که فقط تابلوفرش نیست که در گذر زمان ارزش افزوده پیدا می‌کند، بلکه آثار هنری مثل عکس، نقاشی و مجسمه هم می‌توانند چنین کاربردی داشته باشند. خود شما مواجعه فعلی مردم و عکس را چطور ارزیابی می‌کنید؟

طبعانگاه عامه مردم نسبت به آثار هنری به‌خصوص مقلوه عکس به نسبت دهه‌های قبل خیلی متفاوت شده است. هرچند هنوز جا دارد تا جایگاه واقعی آن نزد رسانه‌ها و جامعه شناخته شود. چون هنرهای تجسمی، حوزه تفکر است، به‌واسطه پیچیدگی‌ها و قابلیت‌هایی که دارد می‌تواند رسوخ بیشتری در آذهان عمومی داشته باشد. امیدوارم خوانش عکس در جامعه جدی‌تر شود. مسلماً وقتی شناخت عمومی جامعه نسبت به یک هنر ارتقا پیدا می‌کند دیگر تنها جنبه نمایشگاهی و تزئینی ندارد و حالت کاربردی هم پیدا می‌کند و به منازل مردم راه‌می‌یابد. یکی از اساسی‌ترین بخش‌هایی که می‌تواند در این زمینه کمک‌دهنده باشد، توسعه نقدتجسمی و آثار هنری است که عکس هم در این زمره قرار دارد.

طی سال‌های گذشته شما دبیری دوره‌های متعددی از جشنواره تجسمی فجر را به‌عهده داشتید. امسال بهرام کلهریان در نشست خبری جشنواره به این مسأله اشاره داشت که جشنواره قرار است در این دوره به‌شکل غیررقابتی برگزار شود. این مسأله انتقادات زیادی را به همراه داشته و برخی بر این باورند نباید چنین رویدادی، سلیقه‌ای

و قائم به دیدگاه شخصی برگزار شود. دیدگاه شما نسبت به این مسأله چیست؟

هر دوره از جشنواره تجسمی فجر، برجستگی‌ها و نقاط ضعفی داشته است. در این دوره هم از نگاهی دیگر می‌شود ابعاد مثبت و منفی جشنواره را مورد بررسی قرار داد. اگر اینها را کنار هم بگذاریم، شاید بتوان مسیری را در جریان برگزاری جشنواره در پیش گرفت که به‌هر دوشکل قابلیت داشته باشد. یعنی هم آثار هنرمندان در جشنواره به‌شکل رقابتی مورد داوری قرار بگیرد و هم آثار بزرگان و هنرمندان پیشکسوت در بخش رقابتی به‌نمایش درآید. البته باید به این نکته هم توجه داشت که رسیدن به این نقطه، کار سختی است و به زمان و بررسی بیشتری نیاز دارد. طبعاً با به نگاه شورای سیاست‌گذاری در این دوره و مباحثی که مطرح شد، مسیر جشنواره به چنین سمت و سویی خواهد رفت و یادرنظرگرفتن نقاط مثبت و منفی، می‌توان چشم‌انداز روشن‌تری را برای جشنواره متصور شد تا به جایگاه خودش برسد.

شما همیشه به حفظ و نگهداری عکس‌های دفاع مقدس توجه ویژه‌ای داشته‌اید و تأکید کرده‌اید در این زمینه، نیازمند یک آرشیو جامع و کامل هستیم. اکنون وضعیت این آثار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

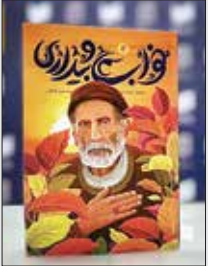
در این زمینه می‌توانم بگویم بسیاری از مجموعه‌هایی که آثار این چنینی را در اختیار دارند همچنان طبق و تم‌های مختلف قبلی حرکت می‌کنند و چندان که باید، در زمینه ساماندهی این عکس‌ها تلاش جدی انجام نداده‌اند و از این رو، دسترسی آسانی به آثار دیده‌شده نداشته‌ایم که امیدوارم با پژوهش‌ها و ساماندهی‌ها، این آثار از کنج بایگانی خارج شده و در معرض دید عموم قرار بگیرند. باین‌حال انجمن عکاسان دفاع مقدس

انتشار ۱۲ داستان کوتاه از کرامات امام‌رضا(ع)

مجموعه داستان «خواب و بیداری» به قلم محمدحسین فکور با تصویرگری مهدی بادیه‌پیم‌ا به همت انتشارات به‌نشر برای نوجوانان منتشر شد. این اثر، مجموعه‌ای از ۱۲ داستان کوتاه است که به بیان کرامات

امام‌رضا(ع) برای نوجوانانی می‌پردازند. عناوین داستان‌های این مجموعه عبارتند از: «از پشت پرده اشک»، «او می‌تواند»، «به سوی من بیا»، «چرا چنین کردی؟»، «خواب‌و‌بیداری»، «ده‌تومانی‌ها»، «دیگر ناخوش نیستی!»، «راز بقعه»، «زیر خاکسترها»، «سوسوی خوش‌رنگ‌گلدسته‌ها»، «طشتی پر از شفا» و «فقط دوازده تومان». در بخشی از متن کتاب می‌خوانیم: مرد روی زمین نشست و بریده‌بریده گفت: «چه... چه‌شده... مادر!...» پیروز سر بلند کرد: «به‌خداین دختر من است. چندماه پیش، راهن‌ها او را برده بودند. از غصه داشتم دق می‌کردم. با خودم گفتم می‌روم مشهد به پاپوس امام‌رضا(ع) و دختر را از اومی‌خواهم. امام‌رضا(ع) ضامن غریبان و بیچارگان است. اومی‌تواند دخترم را به من برگرداند....

چشم‌انداز شعر محاوره روشن است

محمد مهدی سیار، از داوران نوزدهمین دوره جشنواره شعر فجر گفت: جریان ادبی شعر محاوره در کشور ما رو به رشد است و چشم‌انداز روشنی دارد. سیار در گفت‌وگو با ایبنا با تأکید بر این‌که جشنواره شعر

فجر فراگیرترین جشنواره شعر است، عنوان کرد: سال‌هاست جشنواره شعر فجر به‌ویژه در حوزه کتاب شعر، توانسته هم‌تراز با جایزه کتاب سال و جلال آل احمد آثار برتر ادبی را معرفی کند و به‌خوبی کارنامه یک‌سال شعر کشور را به نمایش بگذارد. وی تأکید کرد: در داوری آثار جشنواره شعر، سلاقی مختلف مد نظر قرار می‌گیرد. البته سلیقه افرادی که سال‌ها در فضای ادبیات فعالیت کرده‌اند، می‌تواند به‌عنوان یک معیار معتبر در نظر گرفته شود. این معیار و محک دارای مبنای مشخصی است، هرچند شاید نتوان آن را به‌طور کامل روی کاغذ آورد. وی همچنین گفت: بحث آموزش در حوزه شعر محاوره مغفول مانده و در انجمن‌های ادبی بیشتر به اشعار کلاسیک و نیمایی پرداخته می‌شود و بیشتر شاعران بر اساس تجربه شخصی شعر محاوره می‌سرایند.

«چهارگاهی» در تالار رودکی روی صحنه می‌رود

کنسرت «چهارگاهی» از «پروژه دونوازی» با اجرای مازنیار یونسی (پیانو) و روزبه فدوی (درامزر) در تالار رودکی تهران روی صحنه خواهد رفت. این پروژه که بر مبنای لحن، فرم و گویش‌های متنوع موسیقی ایرانی شکل

گرفته، قرار است با بهره‌گیری از فرم‌ها و منطق موسیقی ایرانی، شنونده را به یک سفر صوتی ببرد؛ سفری که در آن مرزهای موسیقی ایرانی در دایره‌ای به مرکزیت اصالت به چالش کشیده خواهد شد. در این اجرا، دو ساز پیانو و درامز، با گستره صوتی وسیع و توانایی متنوع در رنگ‌آمیزی، تجربه‌ای تازه و برداشتی نواز موسیقی ایرانی را ارائه می‌کنند. چهارگاهی که بر مبنای گوشه‌های اصلی دستگاه چهارگاه (درآمد، حصار، زابل و مخالف) شکل گرفته، در فرم اجزا از حیث جملات، بافت موسیقی و برش‌های ریتمیک ـ ملودیک ـ هارمونیک به چیدمان موسیقی مجلسی ایران پایبند است.

چهارگاهی که اوایل تیرماه یک شب روی صحنه رفته بود حالا قرار است در روزهای شنبه و یکشنبه ۵ و ۴ اسفندماه در تالار رودکی تهران روی صحنه برود.

خودمان هم جابخوریم!

شهرزاد دل‌افکار، کارگردان و بازیگر تئاتر که این روزها مشغول اجرای نمایش «یوزف‌کا» است، با ابراز خشنودی از این‌که این نمایش مورد توجه تماشاگران قرار گرفته است، گفت: خودمان هم از استقبال تماشاگران

جابخوریم! وی در گفت‌وگو با ایبنا درباره تازه‌ترین نمایش خود که این روزها در عمارت نوفل‌لوشاتو روی صحنه است، افزود: نمایش یوزف کانونشته مشترک آقایان محمد چرم‌شیر و فرهاد مهندس‌پور است که بر اساس «محاکمه» کافکا نوشته شده است. داستان این نمایش درباره مردی است که روزی از خواب بیدار می‌شود و اتفاقات متعددی برایش رخ می‌دهد، به‌طوری‌که زمان و مکان و ... را گم می‌کند. او که چندی پیش با اجرای نمایش کم‌دی موزیکال «رومئو و ژولیت» تماشاگران را جذب کرده بود، درباره استقبال مخاطبان از نمایش تازه‌اش که کاری جدی است، نیز توضیح داد: طبیعتاً این کار اصلاً بار کم‌دی ندارد، ولی خوشبختانه تا به حال از استقبال تماشاگران راضی بوده‌ایم. البته تصورم این است که تصویری بودن کار بر اقبال تماشاگران اثرگذار بوده است.

جوانان به رقابت نیاز دارند

جشنواره تجسمی فجر این روزها در حال برگزاری هفدهمین دوره خود است و در گستره‌ای وسیع، از تهران تا چندین استان کشور را در برمی‌گیرد. جشنواره تجسمی فجر ازجمله رویدادهای هنری است که در دوره‌های مختلف برگزاری خود، رویکردهای متنوعی را برگزیده است و در هر دوره بسته به سلیقه و نگاه هنری دست‌اندرکاران خود شاهد رویکردی دیگرگون در برگزاری آن بوده‌ایم. این تنوع در برگزاری، باعث شده جشنواره نتواند به جایگاه رفیعی که شایسته آن است، دست یابد.

امسال جشنواره رویکردی غیررقابتی را در پیش گرفته است و دبیرکل جشنواره که خود از چهره‌های برجسته و نامدار در عرصه هنرهای تجسمی و شخصیتی صاحب‌نظر است، از این رویکرد با اتکا به نگاه و فلسفه‌ای که در جای خود قابل احترام است، دفاع کرده و می‌کند. بر این اساس، جشنواره به جای دامن‌زدن بر حس رقابت و پیشی‌گرفتن هنرمندان برای دریافت جایزه و رتبه، رویکرد گفت‌وگو‌محور را در پیش گرفته است. بر این اساس، جشنواره ضمن حفظ نگاه نمایشگاه‌محور که در دوره‌های مختلف در آن جاری و ساری بوده است، سعی کرده با تمرکززدایی، دامنه

و دایره برگزاری را به سراسر کشور تسری بخشد. کنار گذاشتن رقابت، اگرچه حساسی دارد اما حداقل در زمینه استعدادیابی نمی‌تواند ایده‌های جشنواره را به‌خوبی پوشش دهد. بخش مهمی از اهداف جشنواره که در این دوره هم بر آن تأکید شده و می‌شود، شناخت و رشد استعدادهای جوانی است که در سراسر کشور و در رشته‌های مختلف هنرهای تجسمی مشغول به فعالیتند. جوانان در چرخه این رقابت، همیشه سعی کرده‌اند بهترین آثار خود را عرضه و از فرصت تمرکز نگاه مردم و رسانه‌ها به هنر استفاده کنند و در رقابتی سالم و حرفه‌ای، نام خود را ببرکشند و در عرصه هنرهای تجسمی کشور صاحب عنوان شوند. این رقابت در عمل به داشتن کارنامه‌ای قابل اتکا برای جوانان منجر می‌شود و در آینده حرفه‌ای آنها بسیار تأثیرگذار است. حذف رقابت، عملاً گرفتن فرصت برای جوانان در جهت ارائه آثارشان خواهد بود. جشنواره اگرچه همچنان به رویکرد استعدادیابی خود وفادار است، نتوانسته بدیل قابل عرضه‌ای برای این کار ارائه کند. از طرف دیگر به نظر می‌رسد جشنواره بعد از برگزاری ۱۶ دوره و در حالی که وارد هفدهمین دوره خود شده است، نتوانسته از تجربه‌های متنوع و حتی گاه متضاد خود بهره‌ای ببرد. دبیرکل جشنواره قول داده است در پایان برگزاری این دوره، کارنامه‌ای از عملکرد دوره‌های مختلف را به مسئولان وزارت ارشاد ارائه دهد. این قول، فرصتی بسیار خوب برای وزارت ارشاد و به‌خصوص معاونت هنری است که با تجمیع تجربه، دیدگاه‌ها و دستورالعمل‌های دوره‌های مختلف به رویکردی مشخص و دستورالعملی قابل اتکا برای برگزاری جشنواره برسد. چالش مهم برگزاری جشنواره تجسمی فجر این است که آیا فقط به برگزاری نمایشگاه‌های مختلف، چه در تهران و چه در شهرستان‌ها، محدود می‌شود یا این‌که در کنار این رویکرد، مسابقه‌ای برای رقابت هنری و معرفی برگزیدگان و شناسایی استعدادها نیز برگزار خواهد شد؟ این چالش نیاز به این دارد که یک‌بار برای همیشه اهداف و رویکردهای برگزاری جشنواره تجسمی فجر در مشورت با بزرگان، پیشکسوتان و استادان هنرهای تجسمی کشور بازننگری و درباره شیوه برگزاری آن تصمیم‌گیری شود. با تدوین این آیین‌نامه که حتما در نگارش آن باید دیدگاه مجامع هنری و صنوف نیز دیده شود، برگزاری جشنواره از نظم روشنی پیروی خواهد کرد و دیگر تابع سلیقه مدیران نخواهد بود.